

■ 3 нагоды

КАЛІ ГАВОРАЦЬ МУЗЫ

Сімвалічным завяршэннем Года культуры можа стаць наданне Нацыянальнаму аэрапорту «Мінск» імя Францыска Скарыны

Пра гэта паведаміў міністр культуры Барыс СВЯТЛОУ. Такая прапанова ўжо неаднойчы выказвалася дзеячамі культуры, ініцыятыву падтрымала і міністэрства. Барыс Святлоў раскажаў, што адпаведныя звароты ўжо накіраваныя, і пытанне можа вырашыцца да канца года.

Гаворка ідзе не толькі пра наданне імя Францыска Скарыны Нацыянальнаму аэрапорту, але і пра магчымасць надання імёнаў славетых дзеячаў культуры, літаратуры самалётам, цягнікам.

Цягам Года культуры ўжо прайшло мноства знакавых для нашай краіны мерапрыемстваў. У іх ліку — святкаванне юбілейных дат: да 75-годдзя Уладзіміра Мулявіна тэатрам імя Максіма Горкага пастаўлены спектакль «Пясняр», ён быў прадстаўлены на гастроях па гарадах Беларусі і падчас фестывалю «Славянскі базар у Віцебску»; да 95-годдзя Івана Мележа на сцэне Купалаўскага паказалі спектакль «Людзі на балоце»; да 120-годдзя Кандрата Крапівы тэатр-студыя кінаакцёра паставіў спектакль па п'есе «Хто смяецца апошнім». Праходзяць вечарыны і выстаўкі да юбілея Максіма Багдановіча. Да 30-й гадавіны катастрофы на Чарнобыльскай АЭС у межах дабрачыннага творчага марафону «Адраджэнне» праведзены шэраг канцэртаў у раёнах Гомельскай, Брэсцкай і Магілёўскай абласцей, якія пацярпелі ад аварыі. У фінальным канцэрце марафону, што прайшоў у Ельску, прыняў удзел і Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Сёлета прынята рашэнне аб наданні статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці 5 элементам нематэрыяльнай

культурнай спадчыны. Гэта тэхналогія вырабу шчэпавай птушкі-абярэга на тэрыторыі Бярозаўскага раёна Брэсцкай вобласці, традыцыі памінання продкаў на Ганцавіччыне, абрад гукання вясны «Чырачка» ў Тонежы Лельчыцкага раёна, неглюбская народная тэкстыльная традыцыя з Веткаўшчыны і абрад заклікання дажджу ў вёсцы Стары Дзедзін Клімавіцкага раёна.

Адметна, што план мерапрыемстваў Года культуры закранае не толькі Беларусь, але і замежжа. Так, сёлета падпісаныя пагадненні аб супрацоўніцтве з міністэрствамі культуры Літвы і Латвіі, рыхтуюцца да падпісання падобныя пагадненні з Манголіяй, Аб'яднанымі Арабскімі Эміратамі, В'етнамам, Катарам, Індыяй. Цяпер вядуцца актыўныя перамовы з міністрам культуры Расіі Уладзімірам Мядзінскім. Барыс Святлоў раскажаў, што гаворка ідзе пра сумесную беларуска-расійскую вытворчасць фільмаў, магчымасць супольнай рэстаўрацыі аднаго з беларускіх замкаў. Важным праектам у межах міжнароднага культурнага супрацоўніцтва можа стаць і будаўніцтва шматфункцыянальнага комплексу на тэрыторыі сядзібы Ільі Рэпіна ў Здраўнёве, яго абмеркаванне вядзецца з дзяржаўным сакратаром Саюзнай дзяржавы Рыгорам Рапотам.

Але Год культуры працягваецца, таму нас чакае яшчэ мноства яркіх імпрэз. Адзначым толькі некаторыя з іх. У верасні ў Магілёве пройдзе фестываль анімацыйных фільмаў «Анімаёўка», на які ўжо паступіла больш як 350 фільмаў з 45 краін, з 4 па 11 лістапада сталіца прыме Міжнародны кінафестываль «Лістапад», на снежань запланаваны І рэспубліканскі конкурс аматарскага кіно імя Юрыя Тарыча «Я здымаю кіно», ён адбудзецца ў Полацку.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by

ДЗВЕ ВАЙНЫ — НА АДЗІН ЛЁС

Сёння Герою Савецкага Саюза Васілю Мічурыну спаўняецца 100 гадоў

Ці думаў калі Васіль Сяргеевіч, што дажыве да такой прыгожай даты? Напэўна, не. Жыццё было вельмі няпростae, каб так далёка заглядваць наперад. Тым больш у яго лёсе — дзве вайны, дзе здавалася, што кожны дзень апошні...

Зорку Героя Васіль Мічурын атрымаў яшчэ за савецка-фінскую вайну. Аб такой высокай узнагародзе даведаўся ад сваіх таварышаў. Вушам сваім не паверыў: героямі тады толькі лётчыкі становіліся, а тут на табе — кулямётчыку пашанцавала!

Вось што раскажаў мне Васіль Сяргеевіч пра тое, што ў свой час назвалі падзвігам: «А было ўсё так. Марозным лютаўскім днём 1940 года. Я быў тады кулямётчыкам 271-га мотастралковага палка 17-й мотастралковай дывізіі Паўночна-Заходняга фронту. Мы атрымалі загад аб наступленні. Падчас бою камандзір узвода быў смяротна паранены. Прышлося браць ініцыятыву ў свае рукі. 15 кулямётчыкаў да апошніх сіл змагаліся з ворагам. У жывых засталіся толькі я і падносчык патронаў Каралёў. Абарона праціўнікі на рацэ Пінус-Ёкі, што каля вёскі Мэра (цяпер

Выбаргскі раён Санкт-Пецярбургскай вобласці), была паспяхова прарвана...» Так, лічы ў адзіночку, Васіль Мічурын даваў адпор ворагу.

Нягледзячы на такую высокую ўзнагароду, у Вялікую Айчынную ён быў звычайным салдатам. Прайшоў усю вайну: пачынаючы з абароны Мінска і заканчваючы штурмам Берліна. Але ўсё скончылася для яго толькі 13 мая 1945 года пад Прагай.

Пасля вайны Герой Савецкага Саюза служыў у Брэсце. Ужо тады для яго, рускага па нацыянальнасці, стала зразумела, што ён назаўжды звязаны з Беларуссю. Так і атрымалася. Хоць і служыў некаторы час у групе савецкіх войск у Германіі, шляхі-дарогі ўсё роўна вялі Васіля Мічурына ў Беларусь, якая стала для яго другой радзімай.

На працягу многіх гадоў Герой Савецкага Саюза (іх, дарэчы, у Беларусі разам з ім засталася ўсяго двое) з'яўляецца актыўным удзельнікам шматлікіх грамадскіх і ветэранскіх арганізацый. Нягледзячы на паважаны ўзрост, палкоўнік у адстаўцы часта можна ўбачыць на розных мерапрыемствах. Асабліва даспадобы яму сустрэчы з моладдзю. Як гаворыць ветэран, колькі будзе жыць — столькі будзе сустракацца з моладдзю. Зычым Васілю Сяргеевічу, каб гэтых сустрэч у яго было яшчэ нямала!

Вераніка КАНЮТА. kanyuta@zviazda.by

■ Весткі з Кітая

ТРАСФЕР ПРАГРЭСУ

Як ужо паведамляла «Звязда», у Пекіне праходзіць прадстаўнічы форум супрацоўніцтва СМІ «Адзін пояс, адзін шлях». На гэты раз у кітайскую сталіцу сабралася рэкордная колькасць удзельнікаў: прадстаўнікі 212 сродкаў масавай інфармацыі з больш чым сотні краін свету.

Удзел у форуме бяруць дэлегацыі журналістаў з Беларусі, Расіі, Казахстана, Кыргызстана, Грузіі, Украіны, Вялікабрытаніі, Італіі, Іспаніі, Бельгіі, Літвы, Латвіі, Францыі, Індыі, Аргенціны, ЗША, Новай Зеландыі, Аўстраліі, Егіпта, Эфіопіі, Інданезіі і шэрагу іншых. Як бачым, прадстаўлены абсалютна ўсе населеныя кантыненты свету.

Яно і зразумела, бо ініцыятыву ўвасаблення новага Шаяўковага шляху нездарма называюць найбуйнейшым транснацыянальным праектам сучаснасці. Як заўважыў кіраўнік газеты «Жэньмінь жыбаа» (арганізатара маштабнага форуму, які, дарэчы, праходзіць трэці раз, пачынаючы з 2014 года) Ян Чжэньу, ініцыятыву «Адзін пояс, адзін шлях» падтрымалі ўрады 70 краін, дзе пражывае 2/3 насельніцтва планеты. Цягам трох гадоў рэалізацыі праекта былі створаны 60 тысяч працоўных месцаў, а агульны аб'ём інвестыцый ацэньваецца ў 20 трыльёнаў долараў. Гэта насамрэч трансфер перадавых

тэхналогій і распрацовак, што аб'ядноўвае людзей у імкненні да пабудовы эканамічна заможнай і бяспечнай будучыні, наладжванні трывалых гуманітарных і культурных мастоў паміж краінамі і народамі. Як вядома, Беларусь на Шаяўковым шляху займае адно з ключавых месцаў.

Паводле слоў намесніка генеральнага сакратара Арганізацыі Аб'яднаных Нацый Ву Хонбо, зараз распрацавана Канцэпцыя ўстойлівага развіцця да 2030 года. Глобальная праграма змяшчае 17 мэт і акрэслівае шлях далейшага развіцця сусветнай супольнасці. Адна з галоўных задач — пераадолець беднасць і голад. Як заўважыў Ву Хонбо, ініцыятыва «Адзін пояс, адзін шлях», што ахоплівае Еўропу, Азію і Афрыку, адыграе значную ролю ў рэалізацыі Канцэпцыі ўстойлівага развіцця.

«Кітай прапануе ўсім краінам эфектыўнае, узаемавыгаднае і рознапланаванае супрацоўніцтва, — адзначаецца ў вітані старшыні КНР Сі Цзіньпіня ўдзельнікам форуму. — Новы Шаяўковы шлях з'яўляецца дасягненнем усіх дзяржаў свету. А сродкі масавай інфармацыі адыгрываюць у развіцці праекта значную ролю. Пры гэтым форум служыць платформай для дыялогу і практычнага ўзаемадзеяння».

Мікалай ЛІТВІНАЎ. litvinov@zviazda.by

У ТОПЕ — ПРАГРАМІСТЫ І СТРАХОЎШЧЫКІ

Заробак у 2000 рублёў і больш атрымліваюць 1,6 працэнта беларусаў

Белстат падлічыў прыбыткі работнікаў. Менш за 200 рублёў (2 мільёны да дэнамінацыі) атрымлівае 2,3 працэнта супрацоўнікаў абследаваных арганізацый. Заробак да 400 рублёў мае амаль кожны трэці (29 працэнтаў). 14,5 працэнта работнікам плацяць у месяц ад 400 да 500 рублёў, 20 працэнтам — ад 600 да 800 рублёў.

Прыбыткам у 800—1000 рублёў забяспечаны кожны дзясяты беларус. Ад 1000 да 1500 атрымліваюць 8,8 працэнта работнікаў. Яшчэ 1,9 працэнта спецыялістаў маюць па 1500-2000 рублёў у месяц. У параўнанні з мінулым годам, супрацоўнікаў з заробкам у 1000 (10 мільёнаў) і вышэй стала на два працэнты больш.

Сярэднемесячная налічаная зароботная плата за чэрвень склала 738 рублёў. Гэта на 20 рублёў больш, чым у маі. Праўда, рэальны прыбытак у параўнанні з чэрвенем мінулага года упаў на 4,5 працэнта.

У лідарах па заробках традыцыйна Мінск. Сталічныя работнікі атрымліваюць у сярэднім па 1045 рублёў. Пры гэтым у Брэсцкай, Віцебскай, Гродзенскай і Магілёўскай абласцях мясечны прыбытак складае каля 630 рублёў.

Што да спецыялістаў, то самымі вялікімі заробкамі могуць пахваліцца айцішнікі. У сярэднім беларускі праграміст атрымлівае 3760 рублёў (37,6 мільёна недэнамінаваных). У топe высокааплатных прафесій таксама работнікі паветранага транспарту (у месяц маюць ад 1400 да 1970 рублёў), прамыслоўцы, занятыя вытворчасцю хімічных прадуктаў (1250 рублёў), спецыялісты, звязаныя з фінансавай і страхавой дзейнасцю (1200—1700 рублёў).

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

КАБ ПРАЦАВАЛІ З НАСТРОЕМ

Першы маладзёжны экіпаж камбайнераў-тысячнікаў на Гомельшчыне ўшаноўвалі 27 ліпеня непасрэдна на полі. Камбайнерам Аляксандру Кашыцкаму і Дзмітрыю Вараб'еву, якія працуюць у філіяле «Савецкая Беларусь» Рэчыцкага камбіната хлебапрадуктаў дыпломы і падарункі ўручыў першы сакратар Гомельскага абласнога камітэта БРСМ Ігар ЗАВАЛЕЙ.

Маладыя механізатары намалацілі больш за адну тысячы тон збожжа. Як раскажалі ў прэс-службе абласнога камітэта БРСМ, хлебабары працуюць на айчынным камбайне КЗС-1218. З пачатку жніва яны ўбралі больш як 250 га збожжа. У гэты дзень шанавалі і дзвюх дзяўчын: Наталлю Бракарэнку і Ірыну Склімянок. Яны ўваходзяць у склад экіпажаў гаспадаркі «Абарона краіны» Рэчыцкага раёна. Падарунак ад БРСМ атрымаў і Аляксандр Сыс — малады кіроўца гэтай гаспадаркі, які з пачатку жніва перавёз звыш 1 тысячы тон збожжа.

Дарэчы, падобныя акцыі па ўшаноўванні маладых аграрыяў, якія цяпер убіраюць хлеб, пройдуць ва ўсіх раёнах Гомельшчыны. Агульны намалот збожжа ў вобласці на сённяшні дзень дасягнуў 427 тыс. т. Сярэдняя ўраджайнасць вышэйшая за леташнюю на 20% і складае 30 ц з гектара.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

ШКОЛЬНЫЯ ТАВАРЫ — НА ДОМ

У вёскі, дзе няма крам, форму і канцтавары прывязуць пад заказ

Да новага навучальнага года ў Беларусі пройдзе тысяча выставак-продажаў і 470 школьных базараў. А ў сельскай мясцовасці будзе працаваць 4,4 тысячы куткоў школьніка. Пра гэта паведаміў начальнік аддзела нехарчовых тавараў упраўлення гандлю Белспажыўсаюза Віталій ШКЕЛКО.

Пакупнікам прапануюць больш за 50 тысяч адзінак адзення для вучняў, 60 тысяч адзінак трыкатажных вырабаў, 50 тысяч пар скуранога абутку. 97 працэнтаў тавараў, якія рэалізуе Белспажыўсаюз, — айчынай вытворчасці.

У цэлым спецыялізаваны асартымент можна набыць у шасці тысячах гандлёвых аб'ектах спажывакоаперацыі ў райцэнтрах і вёсках. У населеных пунктах без крам гатовы прымаць заяўкі на школьныя тавары і забяспечыць іх дастаўку.

Па падліках Белспажыўсаюза, сабраць сёлета вучня малодшых класаў на заняткі бацькам будзе каштаваць ад 180 да 600 рублёў. Гэта прыкладныя затраты на адзенне, абутак і школьныя рэчы.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

МОЛАДЗЬ НА СТЫКУ ТРОХ КРАІН

XXV Міжнародны маладзёжны лагер «Бе-La-Русь» распачынае сёння сваю работу ў Верхнядзвінскім раёне.

— Лагер штогод арганізуецца на стыку межаў трох краін — у раёне Кургана Дружбы. Арганізатары, як і раней: Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі, Саюз за прагрэс моладзі Латвіі, Расійскі Саюз Моладзі. На вяршыні кургана расце дуб — як сімвал добрасуседскіх адносін трох нацый. Менавіта таму дубовы ліст — сімвал лагера, — паведамілі «Звяздзе» ў Віцебскім абласным камітэце БРСМ.

Каля 500 хлопцаў і дзяўчат возьмуць удзел у дзясятках мерапрыемстваў. З улікам юбілейнага характару сёлетняга міжнароднага лагера ў праграме з'явіліся навінкі: упершыню адбудзецца спартыўны фестываль «Бе-La-Рускія алімпійскія гульні». Гэта — комплекс камандных і індывідуальных спаборніцтваў: футбол, валейбол, канат, армрэслінг, гіравы спорт.

Не менш насычаная сёлета і культурная праграма: фестывалі «Бе-La-Рускія зоры» і бардаўскай песні, конкурс графіці і артыстычнага майстэрства «Каралева «Бе-La-Русі», бітва дыджэяў «Залатыя хіты XX стагоддзя» і іншыя.

Для пачаткоўцаў лагера будуць працаваць творчыя майстэрні.

Традыцыйна сталі выступленні «зорак». На галоўнай сцэне выступаць удзельнікі «залатога складу» легендарнага вальна-інструментальнага ансамбля «Песняры».

Закрываецца лагер у нядзелю.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ